

FÓKUSZPONT

„VAMZERTÖRVÉNNYEL” SZÁMOLNÁK
FEL SVÉDORSZÁGBAN AZ ILLEGÁLIS
MIGRÁCIÓT

Svédországban a bevándorlók integrációjának sikertelensége az egyik legsúlyosabb társadalmi probléma. Az országban törvénytelenül tartózkodó külföldiek kiutasítása érdekében olyan törvény bevezetését tervezik, amely szerint a közalkalmazottaknak kötelező lesz **jelenteni** a munkájuk során velük kapcsolatba kerülő illegális bevándorlókat. A „vamzertörvény” vagy „besúgótörvény” ragadványnévvel illetett jogszabálytervezet megosztja a skandináv állam közvéleményét.

A tervezet a kormánykoalíciót kívülről támogató Svéd Demokraták kezdeményezésére került be az úgynevezett [Tidö-egyezménybe](#) még 2022-ben. Ezzel a megállapodással biztosította a kisebbségi kormányt alkotó liberális, konzervatív és kereszténydemokrata pártkoalíció a kormányozhatósághoz szükséges parlamenti többséget a második legnagyobb országgyűlési párttal, a migrációt ellenző Svéd Demokratákkal.

A rendelkezés szerint a közsférában dolgozó orvosok, fogorvosok, ápolók, tanárok, szociális munkások, könyvtárosok és más közalkalmazottak kötelesek a rendőrségnek jelenteni a tartózkodásra jogosító papírok nélküli pacienseket, diákokat és ügyfeleket. Ulf Krisstersson miniszterelnök arra tett [ígéretet](#), hogy a svéd migrációs politika az Európai Unió előírásainak a „minimumán” marad, ami azt jelenti, hogy az ország teljesíti uniós kötelezettségeit, de a feltétlenül szükségesnél nem tesznek többet. A kormányfő kijelentette, hogy a bevándorlók sikertelen integrációja az egyik legfőbb kiváltó oka Svédország gazdasági és társadalmi problémáinak.

A Tidö-egyezmény szerint a bevándorlás kezelésében a korábbi „jogosultság-alapú” a „követelmény-alapú” migrációs politikára térnek át. A

bevándorlóknak szigorúbb követelmények alapján kell megfelelniük a svéd nyelv elsajátításával és a munkavállalással kapcsolatban. Azt is fontolóra veszik, hogy még a gyermekek számára is előírnak nyelvvizsgát és alkalmassági tesztet, amelyek alapján eldönthető, hogy mely bevándorlók maradhatnak az országban. A nagyvárosok azon kerületeiben, ahol szignifikáns a bevándorló-háttérűek jelenléte a bűnözői körökben, a hatóságok a migránsok lakásaiban is ellenőrzéseket fognak tartani, valamint a közterületeken is gyakrabban igazoltathatnak, illetve motozásokat is kilátásba helyeztek.

A „besúgótörvény” a közszolgálati alkalmazottak egy részének heves ellenkezését váltotta ki: mintegy négyezer egészségügyi dolgozó petícióban tiltakozott a bevezetése ellen. Alkalmazása egyben paradigmaváltást is jelentene a jelenlegi svédországi jogi környezetben. Eddig ugyanis arra is volt precedens, hogy egy egészségügyi dolgozónak azért mondtak fel, mert jelentette a bevándorlási hivatalnak a papírok nélküli migránsokat, a munkaügyi bíróság pedig elfogadta ezt a felmondási okot.

Svédországot azonban olyan mértékben sújtják a migránsok beilleszkedési nehézségei – különösen a [bevándorlókból](#) verbuválódó szervezett bűnözői csoportok –, hogy a jelenség elleni küzdelemben a társadalom jelentős része támogatja a hatékony megoldásnak tűnő jelentési kötelezettséget.